1851.

HAAGSCHE COURANT,

Staat- Letterkundig en Wetenschappelijk

Nieuws- en Advertentie-Blad.

Zondag en Maandag den 30 en 31 October.

BINNENLANDSCH NIEUWS.

's Gravenhage, den 28st en October.

Uit de notulen der gisteren gehouden zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, gisteren in hare openbare vergadering gelezen, blijkt, dat in die vergadering is ingekomen een brief van den graaf *O. van Randwijk*, houdende zijn hooge jaren en daarmede verbonden gebreken opgevende, als motief van zijn bedanken en dat het voorstel van den heer *Warin*, tot het veranderen der afdeelingen van de kamer, in 5, daarin is doorgegaan, dienvolgens zijn dan ook in die zitting, in plaats van zeven, slechts vijf sectien ingedeeld.

Is ontvangen eene boodschap van de Eerste Kamer, inhoudende, dat zij zich heeft vereenigd met het door de Tweede Kamer aangenomen antwoord op 's Konings aanspraak.

Dit antwoord is van den volgenden inhoud:

Sire!

Na de sluiting onzer vorige zitting onmiddelijk weder vergaderd, bieden de Staten-Generaal bij herhaling Uwer Majesteit de betuiging aan hunner onwankelbare trouw en gehechtheid.

Wanneer wij, met Uwe Majesteit, het oog vestigen op de hoofdtrekken van het afgeloopen tijdvak, dan worden wij van vele zeldzame gewaarwordingen doordrongen. Zoo wij, aan de eene zijde, met fierheid kunnen blikken op de vereenigde kracht-ontwikkeling der Natie en haarer Regering, en met dankbaarheid gedenken aan de zegeningen die wij genieten, zoo betreuren wij, aan de andere zijde, vele nog duistere uitzigten in de toekomst en zijnlijk is ons gemoed, bij de gedachte aan de noodzakelijke opofferingen, vervuld om ook in dezen tijd tot het Vaderland de hoogste liefde te betoonen.

Geen Nederlandsch hart of het heeft met spanning geklopt bij de luisterrijke verrigtingen, welke met zoo veel zorg voorbereid, met zoo veel beleid volvoerd, onze krijgsmagt, de kern van alle standen des volks, als in een oogenblik zegevierend hebben gebragt in het midden van een land, dat door trouweloozen afval ons tot vijandschap gedwongen heeft, en in het uur des gevaars alleen bij vreemde hulpbenden heil zocht.

Dankbaar ziet het Vaderland op de daden zijner moedige verdedigers; dankbaar op die heldenteelt, die bij verhieuwing bewees, dat het bloed der Nassaus door hunne aderen vloeide. Het regtmatig zelfgevoel verheft zich daarbij Nederland onder de volken van Europa; doch bij de regtvaardigheid zijner zaak had het meer kunnen verwachten, en, lang getergd en vernederd, maakt het gegronde aanspraak op de spoedige en volledige erkenning zijner regten en op de billijke regeling zijner belangen. Mag Sire! dat volk, hetwelk wij trotsch zijn te vertegenwoordigen, is nog bereid om voor vrijheid en onafhankelijkheid alle krachten in te spannen, met het eenig doel om eenen eerlijken vrede te erlangen, en vurig wenschen wij, dat vriendschappelijke betrekkingen, met andere Mogendheden onderhouden en aangekweekt, welke vruchtbare gevolgen mogen hebben ter bereiking van dit doel.

Met erkentenis ontvingen wij de vorige mededeelingen van Uwe Majesteit, omtrent den loop der onderhandelingen, en wij zien steeds met groote belangstelling de zoodanige te gemoet, welke Uwe Majesteit ons omtrent den verderen gang en afloop derzelve zal gelieven te doen.

Tot genoegen strekten ons de mededeelingen van Uwe Majesteit, omtrent verschillende aangelegenheden, onzen invloed betreffende. Wij danken het der Voorzienigheid, dat zij een beter begin over het geheel eenige vergoeding oplevert der voorvorige onvruchtbare jaren, wij daarbij nog zijn verstoord gebleven van die noodlottige ziekte, welke elders zoo vele verwoestingen aanrigt.

Handel en scheepvaart ondervonden, ondanks de ongunstige tijdsomstandigheden. Hunne belangen evenwel zijn niet uit het oog verloren. Op deze zullen wij gunstig letten. Van Uwe Majesteit verwachten wij, dat ook de West-Indische, door wegneming der bezwaren die de eerste drukken, daarin opgedigt dienstbaar, kogden gemaakt worden. Inzonderheid zullen eene wet en tarief op de regten van in-, uit- en doorvoer, niet alleen de scheepvaart en handel, maar ook den landbouw, de nijverheid en de kunsten van welvaart, kunnen bevorderen, wanneer zij met behoud bel 66gmatig van opbrenst en bescherming zal zijn vastgesteld; wij verheugen ons in het vooruitzigt van de spoedige voordragt eener zoodanige wet.

De noodwendig geworden herziening der wetboeken en der wet op de organisatie der regterlijke magt zal mede een hoogstbelangrijk onderwerp onzer beraadslagingen uitmaken. Reeds heeft Uwe Majesteit ons de middelen voorgedragen om, bij voortduring en de getrouwe voldoening der signatuurhouders te verzekeren, aan de eischen der meest natuurgezochte onbezoldigde, tevens aan de eischen zijde, in aanmerking nemende, wat de omstandigheden van het openbaar krediet en de drang der tijden gebieden, te voldoen, zal ook onze duurste pligt wezen; dringt het Uwe Majesteit aan te sluiten, is onze eerste bezorging, de zaak tot dat tijdstip te zien naderen, wanneer voor de toekomst zich duidelijker uitzigten openen, onze vurigste hoop.

De heer *Comte d'Ansembourg* doet, als lid der bezending, die met het overbrengen van dit antwoord aan den Koning is belast geweest, namens dezelve, het navolgend verslag:

» Dat zij haren last heeft vervuld, en met de gewone plegtigheid is ontvangen;

» Dat het Z. M. behaagd heeft, na het aandachtig aanhoeren van het adres, in substantie te antwoorden:

» Dat Zij M. met genoegen de eensstemmigheid gezien had der Staten-Generaal, aangesloten aan de Regering, in het uiten der gevoelens van vaderlandsliefde en trouw, bij het adres uitgedrukt;

» Dat Zij hart over met die gevoelens instemde, en dat Hij alzoo wenschte, de gerustmakende verzekering te kunnen geven, welke de vervulling van de billijke wenschen der Natie zou bevorderen;

» Dat de toekomst echter nog in het donkere bleef, en de zijde tot volkomene zou kunnen gerdopen worden, in het land van de eer, de vrijheid en de onafhankelijkheid van den Staat, dan ook in dezen nood niet vertrouwen zou geschenden;

» Dit voorshands die openingen niet konden gegeven worden, welke billijk werden verlangd; maar dat dit terstond op denzelfden vertrouwelijken voet als tot heden zou plaats hebben, zoodra de omstandigheden het zouden gedoogen;

» Dat de regeling onzer buitenlandsche staats-aangelegenheden Zijne aandacht niet ontglipte, maar dat de voordragten daartoe

dan met vrucht zouden kunnen geschieden, wanneer de buitenlandsche zouden geregeld zijn."

De voorzitter benoemt vervolgens de leden der commissie tot de petitien, zijnde deze commissie alsnu zamengesteld uit de heeren *Cats*, *de la Court*, *van Hemert*, *van der Gronden* en *van Swinderen*. Waarna de vergadering scheidde, zonder bepaald adjournement.

— Den 28sten dezer is te 's Gravenhage aangekomen H. K. H. de Grootvorstin *Helena*, Gemalin van den Grootvorst *Michaël*.

— Uit Heusden wordt ons het volgend gemeld:

Nadat den 24sten dezer de uit de omgelegen gemeenten tot den 1sten ban behoorende schutters, door de hoofden hunner plaatselijke besturen begeleid, alhier, als de verzamelplaats, aangekomen waren, vertrokken dezelve, in den morgen van den 25sten, naar hunne bestemming, zijnde de stad Naarden.

Tegen half acht ure des morgens schaarden zich de manschappen, onder het jagtgeschal der hoornblazers van het Korps Noord-Brabandsche jagers van *Geusau* en de muzijk van het Heusdens concert de *Harmonie*, op de markt in het gelid, waarna, op het oogenblik van het vertrek, eene commissie uit het stedelijk bestuur verschenen en de heer wethouder *C. Sprengers*, de volgende aanspraak deed:

Geachte Schutters!

Zoowel ingezetenen van Heusden, als bewoners dezer omstreken.

Het is mij eene genoegelijke taak, ulieden in dit zoo ongewoon als hoogstbelangrijk oogenblik, namens de regering van Heusden, het vaarwel bij uwen vertrek te mogen toeroepen.

De beschikking der hooge overheid roept u op, tot vervulling van een der pligten, welke voor elken regtgeaarden mensch heilig is, de verdediging van den geboortegrond.

Niet te vergeefs staat in Neêrlands grondwet geschreven: Art. 203 der grondwet.

Het dragen der wapenen tot handhaving der onafhankelijkheid van den staat en beveiliging van deszelfs grondgebied, blijft een der eerste pligten van ieze ingezetenen van onze Rijk.

Maar toch hebben de belangrijke gebeurtenissen dezer dagen aan geheel Europa op veel schitterender wijze doen blijken, dat deze wet nog dieper in de harten van alle Noord-Nederlanders gedrukt is, dan in dezelver maatschappelijk verbond geschreven staat.

De nieuwe bestemming, waartoe Koning en Vaderland ulieden allen roept, gaat nogtans niet zonder gewigtige opofferingen gepaard, maar gij allen hebt reden te regt gegaarden zijn, om niet te beseffen, dat altijd het bijzonder belang, tot behoud en ter beveiliging van het algemeen belang, moet ten offer gebragt worden.

Zegt dan gemoedelijk voor eenigen tijd aan uwe dierbaarste betrekkingen en gewigtige belangen vaarwel, in het troostend vooruitzigt, van u spoedig met dezelve weder te zullen kunnen hereenigen, en wel, met de edele overtuiging, van ook het uwe tot instandhouding van Neêrlands onafhankelijkheid te hebben bijgedragen.

Beantwoordt dan in uwe nieuwe betrekking, aan uwe grootsche bestemming, op eene waardige wijze, aan het vertrouwen uwer koninga.

Bedenkt, dat gij niet voor een vreemd belang, niet voor eenen vreemden dwingeland, zoo als weleer gebeurde, ten strijde trekt; maar dat gij, onder geleide van officieren, uit uw midden gekozen, door uwen Koning opgeroepen zijt, tot instandhouding van al wat der maatschappij dierbaar en heilig is, orde en onafhankelijkheid.

Dat saamgezindheid en orde uwe leus, en ondergeschiktheid aan uwe oversten, zonder aanzien van persoon, uwe wet zij.

Mag de herinneringen aan Vaderland en Koning genoeg zijn, om u in elk hagchelijk oogenblik met sterkte en nieuwen moed te bezielen, en keert eene even roemrijk tot ons en de uwen weder, als gij thans opgerpind heen, voed de belangen der regtvaardigste zaak, verlaat.

Leve de Koning! Leve het Vaderland!

Hierop werd deze aanspraak beantwoord, en daarop trokken de schutters, onder het spelen der muzijk en het hartelijkst afscheid hunner betrekkingen, door meergemelde commissie tot buiten de stad begeleid en door de beste wenschen van al de aanwezenden vergezeld, van hier naar de hun aangewezen bestemming.

— Uit 's Hertogenbosch vernemt men, dat de forten *Crevecoeur*, *Isabelle* en *St. Andries*, welke een' geruimen tijd geleden, reeds in behoorlijken staat van verdediging gebragt waren, tegen den 1sten November bezet zullen worden, ieder met eene kompagnie van het garnizoen der vesting 's Bosch, welke kompagnien om de maand zullen worden afgelost.

— De engelsche vloot, van welker verschijnen op onze kusten gesproken werd, heeft, op de eerste tijding dat van onze zijde aangenomen defensive houding, bevel bekomen terug te keeren, en zijdet is reeds naar eene andere destinatie dan steven hebben gewend.

— Volgens het dagblad van Koningsberg, waren de overblijfselen van het Poolsche hoofdleger, die bij Strasburg op Preussisch grondgebied gekomen zijn, na hunne overkomst, in verschillende afdeelingen, aan de voorgeschreven gemeendheids-maatregelen onderworpen geworden. Daar zich bij dezelve geene sporen eener bedenkelijke ziekte hadden opgedaan, zoo had men ze, den 12, 13 en 14den dezer, verder van de grenzen doen wegtrekken, en hun de stadjes Landsberg, welke aan den mond van den Weissel en de Nogat ligt, tot verblijfplaats aangewezen. De generaal *Zychlinsky* en de overige Poolsche staf-officieren zenden in de stad Elbing hunne verblijf moeten vestigen. De sterkte van dit leger wordt op 20,000 man begroot, waaronder omtrent 1500 officieren.

— Eene schoone engelsche koopvaardijbrik, door heer *la Romain* genaamd, van 400 last en twee stoomwerktuigen, leder van 80 paarden-krachten, aan boord hebbende, is, vrijdag ll., van Londen te Rouaan aangekomen. Zij was den 19den dezer, des morgens ten zeven ure, van Londen vertrokken en, den 20sten, ten vier uren des namiddags, te Havre de Grace aangekomen, doch zij vertrok des morgens ten negen ure van daar verder en, des avonds ten half tien uren, te Rouaan gearriveerd.

— De Parijsche brieven van den 25sten hebben ons hoge meldenswaardige aangebragt. De fondsen stonden op dien dag genoteerd als volgt, de 5 pCt. 92,35 en de 3 pCt. 64,40; de Napoleonsche renten 75,60, alles op tijd.

BELGIË.

Brussel, den 26sten October.

Onze *Courrier* bevestigt het aanwezen van een 52ste protocol, van maandag den 23sten gedagteekend, hetwelk reeds eergisteren alhier zou aangekomen zijn. Zie hier den voornaamsten inhoud er van:

» Sir *Charles Bagot*, ambassadeur des konings van Engeland te s'Gravenhage, aan zijn gouvernement gerapporteerd hebbende, dat koning *Willem* gezinschoeen, om de 24 artikelen van de hand te wijzen, zoo heeft lord *Palmerston* raadzaam gevonden, om deze depêches van sir *Charles* aan de daartoe uitdrukkelijk bijeengeroepen conferentie mede te deelen.

» De conferentie, over deze mededeling nadagelegde, heeft raadzaam geoordeeld, Engeland uit te noodigen, om een eskader op de hollandsche kust te zenden ten einde het door de vijandigheden gedwaan besluit klem bij te zetten. Lord *Palmerston* heeft, in naam van Groot-Brittannie, aangenomen, om het besluit van de conferentie ten uitvoer te leggen."

De courrier, die dat 52ste protocol heeft aangebragt, is eergisteren middag, ten drie ure alhier aangekomen, zijnde maandag nacht van Londen vertrokken.

De generaal *Belliard* heeft, onmiddelijk na kennis van deze depêche te hebben bekomen, eene samenkomst met sir *Robert Adair* en met den heer de *Mentenaere* gehouden, terwijl in welker afloop, sir *Robert* een courrier naar s'Hage afgezonden heeft.

— De comités-generaal van de vertegenwoordigers wierden nog geheim niet behandeld, of er lekt nu en dan wel eens iets uit. Zoo bijv. vinden wij heden in onze dagbladen uittrekels van hetgeen de heeren *Barthelemy* en *Nothomb*, in de geheime zitting van eergisteren, dan 26sten, gezegd hebben. (*Vorgelijk dezes nommer.*)

De heer *Barthelemy* heeft in die zitting voor de aanneming der 24 artikelen gesproken. Hij zegde niet, dat België genoegzame middelen van tegenstand bezat, om zich tegen dezelve te verzetten. Hij trachtte vervolgens te bewijzen, dat België bij de 24 artikelen niet meer benadeeld is dan het onder *Joseph II* was. Onder *Maria Theresia*, zeide hij, haddon wij noch de vesting vanit op de Schelde, noch Maastricht; en desnietlemin ontbrak het België niet aan materiele welvaart.

Zie hier een uittreksel uit de lange redevoering van den heer *Nothomb*:

» Het ons voorgelegde traktaat kan uit drie oogpunten beschouwd worden: uit dat der beide provincien, welke daarbij worden opgeofferd; uit dat van België, dat daardoor geconstitueerd wordt; en ten laatsten uit dat van Europa, dat het voorschrijft.

» Indien ik het beschouw met opzigt tot de beide provincien, welke daarbij worden opgeofferd, dan moet ik het met mijne geheele ziekkracht verwerpen; dan moet ik het afkeuren, zoowel uithoofde mijner naauwste betrekkingen als van mijne dringendste belangen; uithoofde van tijdens de dagen der revolutie aangegane verbindtenissen, of, zoo het ofter onvermijdelijk is, dan moet ik er ten minsten niet toe bijdragen, maar mijne onmagt betuigen.

» Met betrekking tot België beschouwd echter, moet ik onderzoeken of er in het leven der volken niet van die allergewigtigste oogenblikken voorkomen, waarin het behoud der natiehood, van dezelfs morele wezen, opofferingen vorderen. Bij deze wet van noodzakelijkheid, aan welke volken zich tijdens gevaar en algemeene rampen moeten onderwerpen, te binnen komende, moet ik naar de dagen van Grecij, van d'Azincourt en van Waterloo verwijzen, en acht het pligt, te onderzoeken, of het nog in de wieg liggende België ook niet al zijn Waterloo gehad heeft.

» Bij het beschouwen der zaak uit het oogpunt van Europa, moet ik onderzoeken, of hij overeenkomstig is met die eeuwige leerstellingen welke de samenhang der maatschappijen geregeld, sprekt, en dan eerdest ik dezelve te kunnen verwerpen, zonder mij met deze weiden in vijandschap te stellen.

» Zoo dat, indien ik het traktaat met opzigt tot de beide verbrokkelde provincien beschouw, ik hetzelve moet verwerpen, of, ten minste mij moet onthouden van er stemmen, zoo ik het opzigte

lijk België beschouw, zou ik het misschien moeten aannemen; zoo ik het met opzigt tot [illegible], dan dreef ik het niet laten opleggen.

» Zie daar hoe een besluit kan en moet veranderen, naarmate van den stand, waarin men zich plaatst en men zich meer verwonderen over het verschil, dat dikwijls in het oordeel van reisgenoten bestaan, naar dien zij zich zelven alhoos verding deel van het verschil aan tweeling, waarin men geplaatst is.

» Myne voorname, mijne heeren, is u bekend; ik heb mij in denzelven niet geplaatst en kan dien niet veranderen; het besluit, dat ik moet kiezen, kan niet twijfelachtig zijn. Hoezeer ik mij verschoolde van al deze eenige stem uit te brengen, heb ik echter niet gemeend, dat ik mij zelven een volstagen afzwijgen moest opleggen en heb mij van mijn aandeel in de deliberatien willen kwijten."

De heer *Lardinois* sprak een lang betoog tegen de 24 art. uit. Hij sprak voornamelijk over de schuld, welker grondslagen in groote heid hij strengelijk gispt.

Deze zitting heeft tot des namiddags ten vijf uren geduurd.

Antwerpen, den 26sten October.

Heden morgen is alhier een uittreksel publiek gemaakt van den volgenden inhoud:

» Lord Verulam, van de Koningin, zaamgeroepen van Zijne Groot-Brit. [illegible] aangekomen, berigt, dat er eenen engelsch smaldeel onder zeil is, naar de hollandsche kust bestemd, om aldaar de bevatting der vijandelijkheden van de zijde van het hollandsch gouvernement te beletten.

» Dezelfde ambassadeur heeft insgelijks verklaard, dat iedere daad van vijandelijkheid, van wege het belgisch gouvernement insgelijks als eene daad van vijandelijkheid tegen de groote mogendheden, welker ambassadeurs de conferentie uitmaken, zal beschouwd worden."

De engelsche consul heeft, heden morgen, kennis van deze depêche aan de regering van Antwerpen gegeven.

Zoo dat wij, nogt het *Journal d'Anvers*, door eene beslissende daadzaak, de verzekering kunnen geven, welke aan voordeel ons reeds gegeven had, dat er geene vijandelijkheden meer zullen plaats hebben, aangezien Engeland er zich, door middel zijner zeemagt, tegen verzet, gelijk mede — alle de mogendheden, die het traktaat geteekend hebben, er zich tegen verzetten zouden.

Wij achten ons gelukkig, deze zekerheid aan de ingezetenen van Antwerpen te kunnen geven, juist op den verjaardag van den aanval van den 27sten, sedert welken dag zij onophoudelijk gewaakt en geleden hebben.

De beslissing onzer beide [illegible] nog eenige dagen uitblijven, en misschien [illegible] Zondag vallen. Hoezeer de toestemming der [illegible] schijnt, kunnen de vrienden des vredes, der belangen en van de eer des lands, niet dan met erkentenis eene discussie beschouwen, welke de buitengewoneheid en den gevoelen van den aan België opgelegden jaarlijkschen last en de noodzakelijkheid zal betogen, om dat land de uitvoering der, ten voordeele van deszelfs handel en nijverheid gemaakte bepalingen te waarborgen.

» Men verzekert ons op het oogenblik, dat de engelsche vloot reeds in de wateren van de Schelde gezeind is. (*Journal d'Anvers*)

— In ons *Journal* wordt het volgende gevonden:

» Onze revolutionnaire dagbladen roepen te hulp alle bladen der verwarring, in Frankrijk uit de barrikaden en straatgevechten opgerezen, zoo als de *Revolution* en *la Tribune*, de teiken der volksleiders, welke aan dit gevecht verkwijnen, alsmede de *Globe*, vol van verheven wijsgeerige denkbeelden, die, na de monarchale erfelijkheid en die der pairs te hebben omgerand, thans de burgerlijke erfelijkheid wil ondermijnen. Zij halen ook den *Courrier Français* daarbij; een eertijds geacht dagblad, thans het onder de handen van den gallerden en naauwgezetten *Kinsey* staat, gaan, hetwelk thans slechts de democratische orgaan eener zoogenaamde republikeinsche monarchie is. Onze dagbladen halen eindelijk nog eene gedwongen correspondentie aan, uit [illegible], door een [illegible] numerair dagbladschrijver en leerling in een hoogdravenden en gezwollen stijl. In deze correspondentie vinden wij de volgende zinsnede:

» Eene zeer opmerkelijke zaak in het door de conferentie te Londen vastgesteld tractaat is, dat in geen artikel der artikels er van koning *Leopold* melding wordt gemaakt, maar wel van het België gouvernement, van dat van Holland sprekende, er altijd gesproken wordt. Zijne Majesteit de Koning der Nederlanden. Zou er nog eenige verborgen gedachte, eenige diplomatische antwerp onder deze gewigtige uitlating schuilen? Zou men, na aan België gedwongen grenzen te hebben opgelegd, hunlieden nog eenen anderen Koning willen opdringen, dan dien, welken zij zich vrijwillig gekozen heeft."

Vele dagbladen hebben dezelfde opmerking, welke zelfs de schijnt van eenen goeden schijn mist, gemaakt. Het monarchaal beginsel van België, onder den scepter van *Leopold*, is erkend geworden door Frankrijk en Engeland, die het initiatif genomen hebben, omdat zij er onmiddelijk belang bij hadden. Wanneer België bepaaldelijk geconstitueerd en het traktaat wederkeerig aangenomen zal zijn, zal de erkenning van de zijde van Rusland, Oostenrijk en Pruisen onmiddelijk volgen. Deze erkenning is reeds [illegible] en [illegible] uit de dadzaak zelve van de vereeniging der conferentie. Ingelijks, wij vinden haar formeel gehuldigd in den brief aan den Belgischen plenipotentiaris geadresseerd, waarin de vijf plenipotentiarissen zich dus uitdrukken:

» Eenmaal aangenomen zijnde (de artikelen) zijn dezelve bestemd om, woord voor woord, in een onmiddelijk tractaat tusschen België en Holland opgenomen te worden, welk tractaat bovendien niets bevatten zal dan bepalingen betrekkelijk den vrede en de vriendschap, die tusschen de beide landen [illegible] zullen."

ENGELAND.

Londen, den 25sten October.

De ambassadeurs en ministers van Rusland, Oostenrijk, Pruissen en Pruisen hebben gisteren middag met den minister van buitenlandsche zaken een conferentie gehouden, die twee uren geduurd heeft.

Men schijnt hier nog in het onzekere omtrent de bestemming van Holland en België, ten aanzien der laatste voorstellen van wege de Conferentie.

— De *Congres*, een der schepen, die door Don Pedro in dienst genomen zijn voor zijne expeditie naar Portugal, is gisteren naar Northfleet gezeild, volkomen bemand en uitgerust. Het andere schip, dat nog in het dok ligt, wordt met alle haast gereed gemaakt.

Aan de Redactie der Brabantsche Courant.

H....., den 10den October 1831.

Met genoegen hebben wij in N°. 246 van uw geacht blad gelezen de toelichtingen, betrekkelijk de uitreiking van het onderscheidingsteeken: *het koperen kruis*. Ofschoon in eenige punten [illegible] met UEd. verschillende, zijn wij het toch, wat de hoofdzaak betreft, geheel met UE. eens, en vertrouwen, dat (ofschoon er zich nog vele moeijelijkheden in dezen zullen opdoen) de bedeeling der instelling, over het geheel genomen, bereikt zal worden. Het ligt uit vele omstandigheden, dat deze aangelegenheid aan goede handen toevertrouwd is.

Bij deze overtuiging, vertrekt het een aangename gewaarwording, wanneer men bespeurt, dat, van tijden, tegen de gemelde instelling, en aan Koningl. besluit, geklaagd wordt. Ons oordeel is, van eene geloofwaardige zijde bekend geworden, dat sommigen, die, in plaats van waarnen gedragen, de [illegible] hebben, geene moeite sparen, om ook op die onderdanen, tot bekoming van het *koperen kruis* gerigt te worden, en daarin vermoedelijk zouden slagen. Wij meenen niet, dit als onverschillig te beschouwen: vooral, daar er onder deze [illegible] menschen zijn, die de *pen* hebben opgevat, [illegible] van het dragen van *wapenen en de kampen* [illegible] de *lijsten*. Het is niet te [illegible] [illegible] ding al dadelijk tot hoge [illegible], zoo veel goeds bevorderende, instelling moet bijdragen, en het daartoe hoogst [illegible] is, dit kruid droog in deszelfs bedding [illegible] te gaan.

Het *argument*, dat het schrijfwerk daar [illegible] in verband staat met de [illegible] kan, dunkt ons, in geene aanmerking komen; want wat dan op te houden? Den hebbelijken schrijvers en boden bij het [illegible], [illegible], ja, wie niet al! even veel aanspraak op het [illegible] dingetjeken; en reeds verschillende opgaven van [illegible] moeder dat nog niet voldoende zijn, om de kost van alle dagbladen [illegible] te bedekken.

Ten doel hebbende de aandacht der [illegible] gemeldigen op dit onderwerp te bepalen, verzeeken wij UEd. voor deze reeden onze plaats in Uw veelgelezen blad en hopen [illegible] te zien.

Een Commissaris der gemelde Orders.

De *Redactie* weet niet, in hoe verre bovenstaande [illegible] juist is. 's Konings besluit van den 15den September en de [illegible] van het Département van Oorlog [illegible] duidelijk het verschil van onder de [illegible] dan wij geloofwaardig kunnen dat [illegible] [illegible] zoeken echter het geheel uit, dan [illegible] [illegible] der [illegible]. In dat geval [illegible] te wenschen, dat de [illegible] [illegible] herstellen zal, dat gemeenschap [illegible] veren, ofschoon met het [illegible] [illegible] ondanken. Wij [illegible] [illegible], dan het van het grootste belang is, dat [illegible] [illegible] in zijne [illegible] [illegible], en het niet, reeds vóór dezelfs uitre-

Op het fort Bierenstuck zijn voor de zieke militairen ontvangen de

Door de heeren Gebr. *Van Gleef* te 's Hage, zeep, [illegible]

Van de commissie te Rotterdam: 1 [illegible] ponden suiker, 1 [illegible]

Voor welke giften de ondergeteekende aan de edelmoedige geevers zijnen hartelijken dank betuigt.

De Kapitein Opperkommandant van het fort Bierenstuck.

Bij de Ondergeteekenden is weder ontvangen, ter verzorging der zieken en gekwetsten in het Hospitaal alhier:

Door den Boekhandelaar *C. A. Vieweg*, te Nijmegen, van Mejufvrouw R. aldaar, een pakje met 50 winsels, 35 compressen en een rond linnen.

BROESE & COMP.

Marktprijzen der Stad Breda,

van den 28 Oct. 1831.

GRAAN.	Laagste prijs.	Hoogste prijs.	Middel prijs.
Het Nederl. mudde Tarwe,	f ,	f ,	f ,
Het dito dito Rogge,	3,30	3,80	3,65
Het dito dito Boekweit,	5,30	5,60	5,45
Een Nederl. pond Boter,	- ,	- ,	- ,
Aardappelen, Nederl. Mudde,	- ,	- ,	- ,

Het moet in aanmerking genomen worden, dat bij besluit van Zijne Majesteit van den 19den dezer, Kapitein W. BERG, en R. de Sib 2de Luitenant, benevens de Ridders van de Militaire Willems-orde van de 4de Klasse, en de manschappen ROBERS, Sergeant, LEE, Fourier en HASSINK Schutter, waarvan op een Dagorden eervolle melding is gemaakt, tot het Tweede Bataillon, Tweede Afdeeling Overijsselsche Schutterij behooren, thans in Garnizoen *Brielle*, *Leiden* en *Hoorn*.

VOORBEHOEDMIDDEL TEGEN DE CHOLERA.

De H. OVERDUIN, Apotheker en Chemist te *Breda*, wordt bereid en tot eenmiddelijk door hem alom verkrijgbaar gesteld middel: *Een Voorbehoedmiddel tegen de Cholera Morbus.*

De beroemde TILESIUS heeft, met het beste gevolg, in *Rusland* en *Polen* dit middel als sottisering laten gebruiken. Hetzelve is zeer aangenaam van smaak; men neme van hetzelve, elken middag, een uur voor het eten, een theelepeltje vol, indien men gewoon is des ochtends geestrijk vocht te gebruiken, het met dat middel te vermengen en anders met witte wijn of suiker quiet. Voor twee nemen er een suikerbeetje van, kinderen naar rato. Zonder eigenhandige teekening van den bereider, J. OVERDUIN, Doctor in de Geneeskunde, is hetzelve als valsch beschouwd en vervolgd worden. De prijs is 60 Cents het flesschje.

Breda, den 28 October 1831.

Er wordt tegen 1°. *November* aanstaande, binnen Utrecht, tegen billijke voorwaarden, aangeboden: *Kost* en *Inwoning* voor een VERLOREN KIND; kunnende men van eene zorgvuldige verzorging verzekerd zijn.

Adres met eerstvolgende brieven onder letter X bij den boekhandelaar *N. VAN DER MONDE* te Utrecht.

VOORBEREIDINGS-SCHOOL TE MEDEN-BLIK, TER OPLEIDING VAN JONGE HEEREN TOT HET KONINKLIJK INSTITUUT VOOR DE MARINE.

Begunstigers en Bestuurder dezer inrigting vinden zich door de omstandige plaatsing van vier Kweekelingen dezer School aangemoedigd, om Ouders en Voogden van Jongens, die zich tot het aanleggen van een voldoend examen voor de Marine wenschen te bekwamen, hiertoe bij vernieuwing gelegenheid aan te bieden.

De Reken-, Staal- en Meetkunde, eene accurate Grammatikale beoefening der Nederduitsche, Fransche, Engelsche en Hoogduitsche talen, de Algemeene en Vaderlandsche Geschiedenis- en Volkenkunde zijn de voornaamste vakken van Onderwijs, waarop bijzondere vereischten der genoemde Examinatoren gevolgd worden.

Nadere Inlichting, bij den Hoofd-Onderwijzer

K. KONING.

THEOLOGISCH KUNDIGE.

De Ondergeteekende, [illegible] van de Heeren Curatoren dezer Academie, heeft de eer het Publiek [illegible] aangespoord door de gunstige omstandigheden, [illegible] heeft, besloten, heeft [illegible] dagen na den 1sten [illegible] te spreken of te [illegible] Regiment [illegible] Gouden Leeuw [illegible]

P. HARDT.

SCHOUWBURG TE BREDA.

Donderdag 3 November 1831. DE MINNAAR OP DE PROEF, of *Het zonderling Tweegevecht*, nieuw Blijspel in 3 bedrijven, naar het Hoogduitsch, door den Heer de Boer hier vertaald; medegedeeld door [illegible]

DE GROOT uit *Louisiana*, Vaderlandsch Tooneelspel in 3 bedrijven, door den Dichter [illegible]

Nadere Informatien zijn te bekomen bij de Drukkers dezer M.

De Burgemeester en Wethouders der Stad [illegible] maken hierbij bekend, dat op Maandag den 7den November 1831, des namiddags ten Een Ure, in het Stadhuis, in het openbaar in dooy inzetten zullen worden, op Maandag den 14den November daaraanvolgende, onder goedkeuring van den Edel Achtb. Raad,

FINAAL TE VERPACHTEN:

Het RECHT tot het heffen van het VEERGELD op het Stadsveer over de Rivier *de Waal* te *Nijmegen*, voor den tijd van Zes achtereenvolgende Jaren.

De Voorwaarden zullen Acht Dagen voor den Inzet ter Stedelijke Secretarie ter lezing liggen.

---

* * Te Huur op zeer aanmerkelijke voorwaarden [illegible] ven, een zeer goede ingerigte KOREN-WIND-BRANDERIJ voorzien van 3 BRUW-KETELS, TELEERKETEL en de daartoe vereischte werktuigen, benevens PAKHUIS en GRAANSOLDER, staande [illegible] Nader te bevragen bij [illegible] te Delfshaven, en JOH. DE BOORDER, te Breda.

STOOMPACHET-VAART tusschen ROTTERDAM en LONDEN,

voor Passagiers en Goederen.

De afvaart der Stoomboot *Attwood*, gevoerd door *Robert Strohack*, is voor October en November bepaald-gevolgen

Van Rotterdam Zaterdag 5 November, des [illegible]

" 12 " 6

" 19 " 10

" 26 " 6

Nadere inlichting te bekomen bij de Agenten W. SMITH & Comp. en P. A. VANS.

---

* * Bij H. MOOLENHUIZEN, Boekhandelaar te [illegible] dam, is uitgekomen en alom verkrijgbaar gesteld:

I. *Beknopte Handleiding tot de Kunst van het Kaartleggen*, om de zuivere waarheid aan ieder Persoon te [illegible] dedeelen, benevens een [illegible] te trekken, door middel van zes en dertig kaarten. f 0:75.

II. *Christelijk Handboek voor [illegible]* ring van ware Godzaligheid, onder alle standen der [illegible] met plaaten, 8vo. [illegible]

III. PORTER, Sr. (A.) *de Narrensteinsche Courranten*, of Verzamelingh van Ernst en Boert, op post-formaat, met gegraveerden titel en vignet, één deel kompl. [illegible] f 2:40.

IV. *de Kunst is de Bonne [illegible] Verlichting, Deugd en Tijd*, 2 deelen, op post-formaat, met gegraveerden titel en vignetten, [illegible] f 2: 60.

V. *Ferdinand en Fredrika*, of het gevaarlijke van kwalijk beduurde [illegible] door J. [illegible] gr. 8vo., met gegraveerden titel en vignet, [illegible] 1828. f 1:80.

VI. *Handboek voor Christenen*, door J. [illegible] gr 8vo. 1829. [illegible]

VII. *Levensgeschiedenis van den vermaarden* [illegible] RODDAERT, Tweede Druk. [illegible] bedraven, snedige gezegden, korte [illegible] geboorte en dood, eps. enz. Benevens zijne poëtische en prosaische Portefeuille. In een Deel kompleet. Op post-formaat, met gegraveerden titel en vignet. [illegible]

IX. *Handboek voor [illegible]* om met weinig moeite deze Spellen te [illegible]

---

* * Bij P. BROS, te Breda, is behalve de meeste Jaarboekjes [illegible] GEDRUKT: Een [illegible] TOPOGRAPHISCH-HISTORISCH [illegible] scheiding Leuschen het Oud-Nederland en de Belgische [illegible] of van het zuidelijke verdedigingsstelsel [illegible] door het Koninklijk Leger bezet [illegible] aanschouwingen uitgegeven door een [illegible] paald is volgens het programma van [illegible] van den 20 Januarij van het [illegible] Directie van den Kolonel Directeur der [illegible] Jz. Ed van Gorcum.

Het 3de blad zal binnen kort gereed zijn.

TE BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.